

Рубенсъ, този чародей на боите създаде най гениалните си творения, когато моделка му стана Елена Фурманъ, за която се и ожени след смъртта на жена си.

Рембрандъ също така има своята Саския.

А въ литературата, въ цѣлата свѣтова литература, безъ да съмѣтаме очарователните легенди за жената отъ Виаза изъ индийската Веда, безъ да съмѣтаме пѣсните на трубадурите, кѫдето тя бѣ душата:— имали женски образъ по прославенъ и по боготворенъ отъ гения, освенъ образа на Дантеевата Беатриче?

Петраркъ изпѣ всичките си пѣсни за Лаура. София— Кюнь на Новалисъ не стана ли легендаренъ образъ, който се вѣплоти въ всемира и го накара да създаде новъ свѣтъ на романтизъмъ въ литературата.

Байронъ изплака мировата скръбъ, защото младото момиче, което той залюби съ първата си чиста любовъ, се присмѣ на куция му кракъ. Кой не е почувствуваъ това въ „Чайлдъ Харолдъ“, когато казва: „Отдавна вечъ не вѣрвамъ азъ любовница жена“ Този тъженъ романтизъмъ следъ разрива съ жена му по кѫсно звучи въ „Манфредъ“, като стихиенъ песимизъмъ:..... „нито небето, нито ада ще го спасятъ и ще му дадатъ покой“.

Ами Гете? Можеше ли Гете да диша безъ любовъ? Той търсѣше жената, не за жена, а за вдѣхновителка на неговата пѣсень. Така, той до най преклонна възрастъ намираше по една жена, отъ която да черпи вдѣхновение. И II-рата част на неговия Фаустъ завършва съ думите:..... „женственото ни води къмъ висините“.

Пушкинъ, Лермонтовъ, че и Яворовъ пѣха и умрѣха за жена. Достоевски предъ смъртъта казва на жена си: „Прощавай, Анна! Ти си ми била единствената другарка и вдѣхновителка и презъ цѣлия си животъ само тебе съмъ обичалъ.“

А Ботевъ не очарова ли своите патриотични пѣсни съ мили женски образи?! Въ „Майци си“, „До